

3
3
3
3
3

Milieuverklaring 2016

Sappi Lanaken NV

sappi

Milieuverklaring 2016

Sappi Lanaken NV

over de milieuprestaties van 2016
(1 jan. t.e.m. 31 dec.),
in het kader van EMAS III registratie

Verklaring Milieuverificateur

Deze Milieuverklaring van Sappi Lanaken NV over de milieueffecten van 2016, omvat de prestaties en ontwikkeling van beide Sappi Lanaken nv en Sappi Lanaken Press Paper, evenals voorgaande jaren (NACE-code 171). De verklaring werd onderworpen aan een verificatieonderzoek door DNV GL Business Assurance B.V.

Verklaring Milieuverificateur

Op basis van de documenten, de gegevens en de informatie, die gedurende het verificatieproces voortkwamen uit het onderzoek naar de interne procedures van Sappi Lanaken NV, verklaart de heer J.C.Stans namens DNV GL Business Assurance B.V. dat het milieumanagementsysteem, inclusief het milieubeleid, -programma en milieuverklaring voldoet aan de vereisten van de EMAS-verordening (EU nr. 1221/2009 van 25 november 2009)

Naam: John Stans
Datum: 31 juli 2017
Plaats: Barendrecht

Volgende uitgave milieuverklaring

Sappi Lanaken NV streeft ernaar om haar milieuverklaring over 2017 uit te geven vóór juli 2018.

Deze milieuverklaring wordt ter beschikking gesteld via internet (www.sappi.com) en sappinet. Gedrukte exemplaren zijn op aanvraag via de portier verkrijgbaar.

Inhoudstafel

- 5** Voorwoord
- 7** Samenvatting
- 8** Onze organisatie
- 12** En waar staan we voor...?
- 14** Milieudoelstellingen - Lanaken Mill
- 17** SHEQ Managementsysteem
- 18** Milieu-incidenten 2016
- 19** Milieueffecten - Grafieken en toelichtingen

Bijlagen

- 28** Begrippen- en afkortingenlijst
- 29** Stroomschema's / Bedrijfsprocessen

Colofon

Montaigneweg 2
B – 3620 Lanaken
Tel +32 (0)89 719719
Lanaken.Mill@sappi.com
www.sappi.com

Verantwoordelijke uitgever:
Eric Raedts, bedrijfsdirecteur

Samenstellers:
Carine Steegen, SHE Manager & SHEQ Systems Manager
Irmgard Pinxt, Communications Manager Sappi Lanaken

In het kader van het gelijke kansenbeleid willen wij erop wijzen dat elke verwijzing in dit rapport naar 'de werknemer / hij ' ook moet geïnterpreteerd worden als 'de werkneemster / zij'.

Voorwoord

De zorg voor een veilige en duurzame onderneming wordt uitgedrukt in de beleidsverklaring van Sappi Lanaken waarbij Mens – Milieu – Meerwaarde centraal staan. De milieudoelstellingen maken integraal deel uit van de bedrijfsdoelstellingen. In het kader van milieu mogen we stellen dat Sappi inspanningen verricht op haar belangrijkste milieu-aspecten. Dit geheel maakt deel uit van het ISO-14001 certificaat.

Op het gebied van water wordt continu gezocht naar waterbesparende maatregelen, met als bijkomende doelstelling dat de lozingseisen niet uit het oog mogen verloren worden. Bijkomend vragen de gewijzigde voorwaarden uit de nieuwe BREF (Best REFerence) voor papier en pulp extra aandacht voor implementatie in 2018. Dit blijft een belangrijk aspect daar de productie van pulp voor een hogere belasting van de waterzuivering zorgt dan een pure papierproductie.

In dit kader past ook het milieu-aspect m.b.t. efficiënt grondstoffenverbruik. Hoe lager de stofverliezen zijn, hoe lager de belasting van de waterzuivering. Bovendien is het een voortdurende opdracht naar alternatieve grondstoffen te zoeken die zo weinig mogelijk belastend zijn voor de waterzuivering.

Energieverbruik is niet alleen een belangrijk milieu-aspect, maar ook een belangrijke kost bij zowel de pulp- als de papierproductie.

Er zijn reeds een aantal projecten succesvol uitgevoerd om het energieverbruik te verminderen, en ook voor het volgende jaar staan er weer een aantal gepland. In 2014 heeft Sappi Lanaken ook het ISO-50001-certificaat (m.b.t. energie) behaald. De start van het EBO (Energie BeleidsOvereenkomst) in 2015 met uitvoering van een energieplan (EP), draagt hier zeker toe bij.

Al deze inspanningen tonen dat Sappi Lanaken NV op een continu verbeterende wijze bezig is, en we willen u dit EMAS jaarverslag aanbieden ten teken van onze aandacht voor Mens, Milieu en Maatschappij.

Lanaken, juni 2017

Namens directie en management

Eric Raedts

Bedrijfsdirecteur Sappi Lanaken NV

Samenvatting

Organisatie

Sappi Lanaken nv (Sappi) is onderdeel van het Zuid-Afrikaanse Sappi-concern en produceert jaarlijks met circa 448 (december 2016) medewerkers circa 490.000 ton houthoudend en bijna-houtvrij papier in rollen en vellen en circa 190.000 ton pulp.

Bedrijfsproces

Grond- en hulpstoffen worden per schip of per vrachtwagen aangevoerd. De grond- en hulpstoffen worden intern opgeslagen op diverse locaties conform wet- en regelgeving. De pulp-productie begint met de opslag van boomstammen, waarna ze ontdaan worden van hun schors. Daarna worden ze gekapt tot chips en vermengd met aangekochte chips. Deze chips worden verder gemalen tot fijne houtvezels, gewassen en gebleekt. Het papierproductieproces bestaat uit de stofvoorbereiding, de productie op de papiermachine en de nabewerking van de papierrollen.

Tevens zijn er niet-procesgebonden activiteiten zoals de WKK, technische dienst, afvalwaterzuivering, intern transport en de brandwachten. Afvoer gereed product vindt plaats per vrachtwagen.

Milieumanagementsysteem en vergunningen

Bij Sappi Lanaken nv is een gecertificeerd milieumanagementsysteem (ISO 14001 : 2004) in werking. In het milieuzorgsysteem is geborgd dat wordt voldaan aan eisen in vergunningen en overige wet- en regelgeving middels de operationele beheersing van de (significante) milieu-aspecten. Jaarlijks worden milieudoelstellingen en streefdoelen opgesteld die afgeleid zijn en rekening houden met de effecten voortkomend uit onze activiteiten en aspecten. Hierbij zijn meerjaren- en jaarplannen instrumenten voor het behalen van de streefdoelen en doelstellingen. Hiervan wordt jaarlijks verslag gedaan in de gevalideerde milieuverklaring (EMAS).

Er worden metingen, registraties, milieu-inspecties en audits uitgevoerd. Deze audits dienen voor o.a. beoordeling en naleving van wet- en regelgeving, maar ook ter controle van interne procedures en werkinstructies. Afwijkingen, tekortkomingen en klachten worden bijgestuurd door corrigerende en/of preventieve maatregelen. De effectieve werking van het milieuzorgsysteem wordt beoordeeld door het uitvoeren van een management review.

Realisatie streefdoelen en doelstellingen

De vooropgestelde milieudoelstellingen voor 2016 waren:

- *Vermindering van emissies: energieverbeteringsplan klaar voor periode 2015-2017*

Het energieplan werd opgesteld en goedgekeurd door het Verificatiebureau en is geldig tot 31 december 2018.

Het voorziet 18 zekere maatregelen met een geraamde jaarlijkse besparing van 364 TJ, en 8 studiemaatregelen.

- *BREF pulp en papier: dichten van geïdentificeerde GAP*

In kader van de nieuwe BREF doelstellingen werd in overleg met de overheid (Milieuvergunningen en Milieu-inspectie) een onderzoek opgestart met als doel een eventuele GAP vast te leggen.

De geïdentificeerde mogelijke GAPs werden meegenomen in de studie "upgrade waterzuivering in kader van project Horse".

Leeswijzer

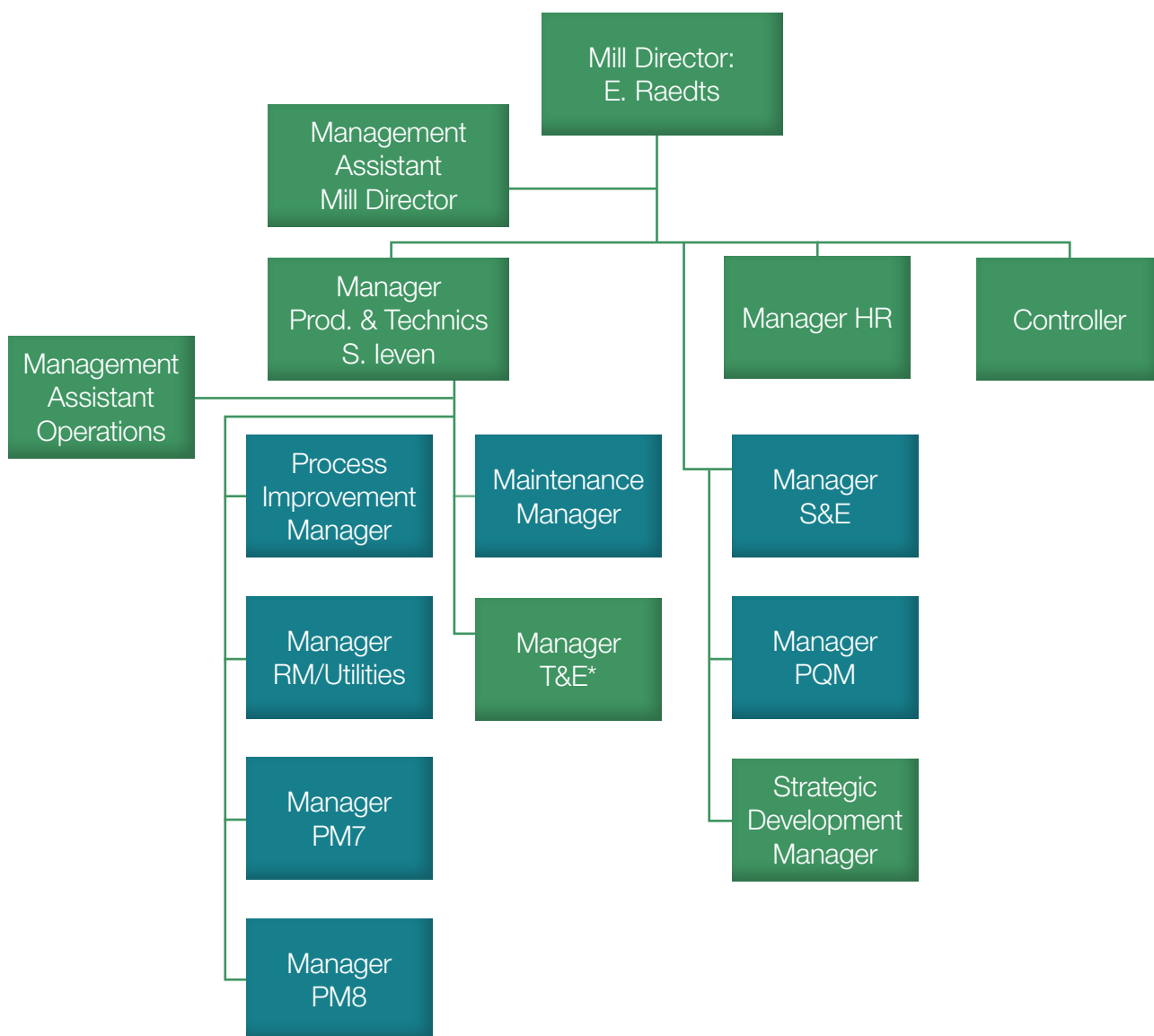
Deze milieuverklaring bestaat voornamelijk uit 2 grote delen: een eerste deel waarin beschreven wordt wie Sappi is en waar het voor staat. In een tweede deel worden de significante milieueffecten toegelicht aan de hand van grafieken.

Onze organisatie

Sappi Limburg werd terug geplitst in Sappi Lanaken en Sappi Maastricht op 1 oktober 2014. Dit om beide bedrijven de mogelijkheid te geven zich te focussen op de strategische ontwikkelingen die voor beide bedrijven verschillen. Hierbij werkt men met een klein managementteam per vestiging – ieder geleid door een bedrijfsdirecteur - dat ondersteund wordt door een uitgebreid operationeel managementteam per locatie.

Aan de organisatie en werking van de centrale en decentrale groepsdiensten, zoals: Research & Development, Supply Chain, IT, Accountancy, Logistics OPC, HR Shared Service Center... ondergebracht in Sappi Netherlands Services BV, werd hierbij niets veranderd.

Het bedrijfsorganigram van Sappi Lanaken ziet er als volgt uit:

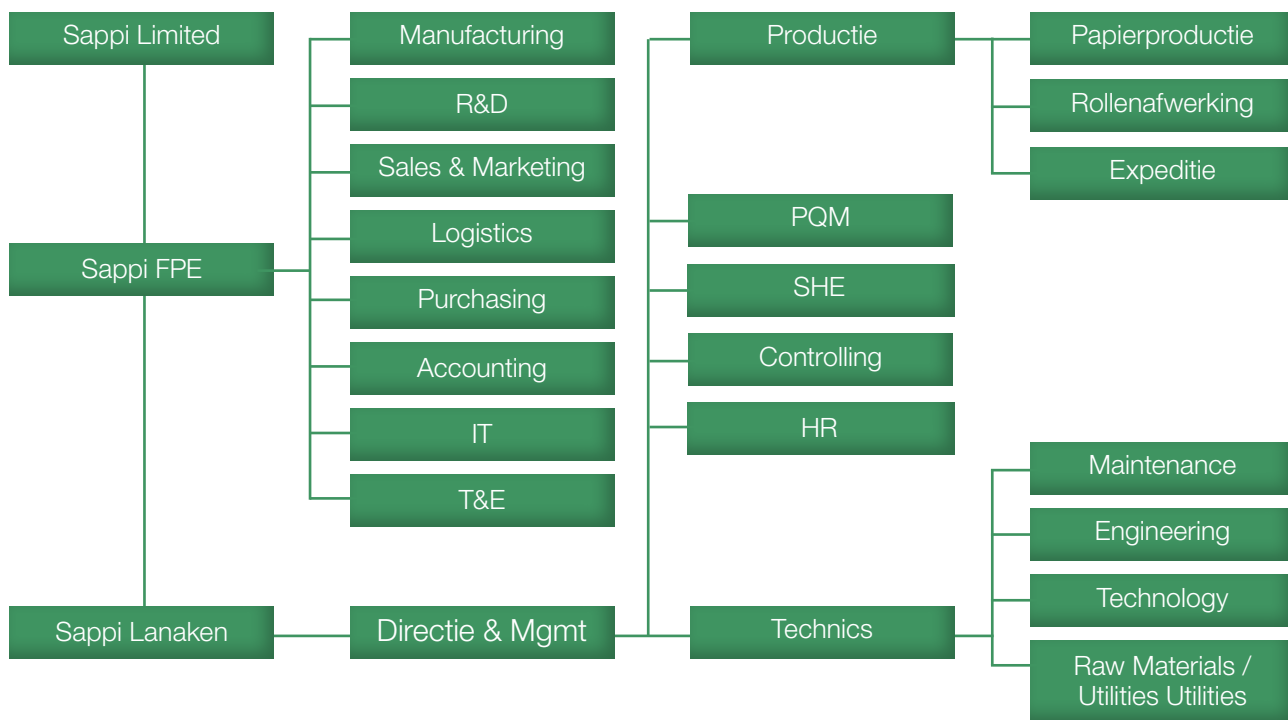
= Directie

Dit schema geeft gezagsverhoudingen aan in de organisatie en niet relatief niveau of status
Oktober 2016

= OMT

* = HC Sappi Maastricht

Bedrijfsstructuur Sappi Lanaken

Kerncijfers

Bedrijfsfiche	Lanaken Mill
Bedrijfsoppervlakten	35 ha
Aantal medewerkers (FTE)	448
Capaciteit papiermachines	490.000 ton
Capaciteit pulpfabriek	190.000 ton
Productie uitrusting	
Papiermachines	2
Coatingmachines	1
Kalanders	2 + 2
Rollensnijmachines	4 + 3
Vellensnijmachines	0
Schoonsnijmachines	0
Riemeninpaklijnen	0
Palletinpaklijnen	0
Rolleninpaklijnen	1

Productie-faciliteiten	Lanaken		
	PM7	PM8	CTMP
Opstartjaar	1968	1986	1987
Offcoater	1992	-	1989 3 ^{de} lijn
Laatste ombouw	2006	2001	2003 4 ^{de} lijn
Producten	houthoudend en bijna-houtvrij papier in rollen	houthoudend en bijna-houtvrij papier in rollen	chemisch, thermisch, mechanische pulp (fijnspar en populier)
Gramgewicht gr/m ²	65 – 115	60 – 80	
Papierbreedte	4,800 mm	7,400 mm	
Machine-snelheid	1150 m/min	1370 m/min	7 refiners 1500 t/min
Capaciteiten	195,000 ton/j	298,000 ton/j	170,000 ton/j (luchtdroog)

Luchtfoto Sappi Lanaken

LEGENDA

- A Albertkanaal
- B Hoofdingang bezoekers
- 1 Elektriciteitsvoorziening
- 2 Waterzuivering
- 3 Warmtekrachtkoppeling
- 4 Houtplaats
- 5 Ontbaster en chip-installatie
- 6 Chipsopslag
- 7 CTMP
- 8 Cellulose-opslag
- 9 Maintenance en Magazijn
- 10 Coatingkeuken
- 11 Papiermachine 7
- 12 Papiermachine 8
- 13 Laboratoria PQM
- 14 Off coater
- 15 Expeditie
- 16 Kantoren
- 17 Benelux Sales office

Het Duurzaamheidcharter

Uit het Sappi Ltd Duurzaamheidcharter werd het Europese Management Statement afgeleid.

12 Milieujaarverklaring 2016 Sappi Lanaken NV

Gebaseerd op het Duurzaamheidscharter en het Europese Management Statement heeft Sappi Lanaken NV een beleid voor duurzaam ondernemen geformuleerd.

SAPPI LANAKEN MENS MILIEU MEERWAARDE

ONS BELEID VOOR EEN VEILIGE EN DUURZAME ONDERNEMING

SAMEN ZIJN WIJ VERANTWOORDELIJK VOOR:

- **De continuïteit van Sappi Lanaken.** Dit realiseren wij vanuit een duidelijke visie en strategie. Onze kernpunten hierin zijn: betrokken en competente medewerkers, een goede relatie met onze klanten, productontwikkeling, continu verbeteren, kostenverlaging en duurzaam en veilig werken. Hierdoor werken wij continu aan het verdienen van ons bestaansrecht.
- Door onze focus op **continu verbeteren** via ons SPE programma, verhogen wij de kwaliteit van ons product en proces en **verlagen wij onze kosten**. Wij organiseren de afdelingen zodat continu verbeteren een deeltaak wordt van iedereen in de organisatie (PDCA mindset). De resultaten van onze verbeteracties worden helder en duidelijk gecommuniceerd.
- Het **voorkomen van procesverliezen en schade**. Wij maken doelmatig gebruik van onze grond- en hulpstoffen alsmede onze energie en wij gaan zuinig om met onze bedrijfsmiddelen.
- Een **lange termijn klant-leverancier relatie**. Een goede relatie met onze klanten is belangrijk en wij realiseren dit door het versterken van de samenwerking. Wij zorgen voor kwaliteitsproducten, productontwikkeling en een betrouwbare service. Met elkaar zijn wij verantwoordelijk voor het handhaven van onze kwaliteitsnormen.

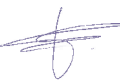

- **Enthousiaste en betrokken werknemers.** Medewerkers die met hart voor de organisatie, kritisch en opbouwend meedenken en werken aan onze toekomst.
- Onze **Veiligheid en gezondheid**. In alles wat wij doen staat onze eigen **veiligheid en gezondheid** voorop. Wij streven ernaar de geldende wetten na te leven en houden ons strikt aan onze veiligheidsregels. Uiteraard spreken wij elkaar aan op onveilig gedrag en waken wij ook over de veiligheid van onze externe medewerkers.
- Onze medewerkers en Sappi investeren in het continu **ontwikkelen van hun kennis en vaardigheden** zodat deze aansluiten bij de eisen van het bedrijf en de maatschappij. Wij streven daarbij naar een Win-Win situatie: de ontwikkeling is voor zowel de medewerker als Sappi van toegevoegde waarde.

- **De bescherming van ons milieu.** Wij voorkomen dat er vervuiling optreedt van bodem, oppervlaktewater, lucht en geluid. Ook hierbij staat het continu verbeteren hoog in ons vaandel en streven wij naar een steeds lager energieverbruik per ton papier. Waar mogelijk wordt preventie aan de bron toegepast. De nationale wetgeving en de internationale standaards zijn daarbij maatgevend. Wij communiceren onze prestaties op het gebied van milieu gerelateerde aspecten aan alle belanghebbende partijen.
- Onze externe medewerkers houden zich ook aan de regels en procedures van Sappi. Het is onze verantwoordelijkheid om hierop toe te zien.

Namens het Management Sappi Lanaken

Eric Raedts Stefan Ieven Nico van Holsteijn Henk van der Pal Paul Lauwers Rudi Vandormael Gunther Engelen

Peter Keulen Giel Haeldermans Chris Geers Ronald Wijnants Carine Steegen Paul Merken Paul Lemmens

Op basis van de Sappi strategieën en het Duurzaamheidsbeleid formuleert Sappi Lanaken haar jaardoelstellingen en actieplannen.

Milieudoelstellingen - Lanaken Mill

De 3 belangrijkste milieu-aspecten voor 2016 - op basis van de milieu-analyse - binnen Sappi Lanaken Mill blijven:

- **Energieverbruik** – zowel bij de pulpaanmaak (ontbaster/chipper en refining) als in het papierproductieproces (stofvoorbereiding en papiermachines)
- **Waterverbruik** (inname van vers water)
- **Gebruik van grondstoffen** (hout en cellulose).

Omwille van transparantie en overzichtelijkheid werden hier enkel de belangrijkste 3 aspecten toegelicht, overige aspecten kunnen op verzoek worden toegelicht.

Energieverbruik

Het energieverbruik op zich is wel een milieu-aspect maar vormt op zich geen milieu-effect. De milieu-effecten worden veroorzaakt door de energie-aanmaak (zure regen en klimaatverandering, verbruik grondstoffen), maar zorgt lang niet altijd voor een hoge lokale milieu-belasting. Bepalend voor de milieu-belasting zijn de soort brandstof, en het rendement en de emissies van het verbrandingsproces.

Sinds eind jaren negentig wordt binnen Sappi Lanaken enkel nog gebruik gemaakt van aardgas (en biogas) als brandstof, waardoor de luchtemissies t.o.v. het gebruik van stookolie vermindert zijn. Het biogas wordt verbrand in een biogasmotor waardoor de emissies omgezet worden in groene energie. Hierbij worden de meetprogramma's voor de emissies van de stoomketels maandelijks uitgevoerd en opgevolgd om tijdig te kunnen bijsturen.

Waterverbruik

Onze waterhuishouding blijft een continu aandachtspunt, zowel naar verbruik als naar emissies toe. Dit om mee de watervoorraad te helpen beheersen en de vervuiling van de waterlopen te beperken.

Ten behoeve van het papierproductieproces wordt water uit het Albertkanaal onttrokken, maar deze hoeveelheid wordt minstens ook terug geloosd. Onze eigen afvalwaterzuivering zorgt voor de verwijdering van vervuilende stoffen.

Gebruik van grondstoffen

Het gebruik van grondstoffen (hout en cellulose) kan een bijdrage leveren aan het broeikas-effect. Hout is echter ook één van de weinige hernieuwbare grondstoffen.

We kopen resthout van zagerijen en papierhout uit duurzaam bosbeheer voor onze pulpproductie aan. Papierhout is een specifieke houtkwaliteit van zeer dunne boomstammen die niet meer gezaagd kunnen worden. Dit resthout en papierhout wordt aangekocht uit duurzaam beheerde bronnen, bovendien financieren we het beheer van onze bossen mee. Onze klanten kunnen hun bijdrage leveren aan duurzaam beheerde bossen, want wij maken enkel gebruik van hout afkomstig van gecertificeerd duurzaam bosbeheer en gecontroleerde bronnen.

Doelstellingen 2016

- **Vermindering van emissies: energie-verbeteringsplan klaar voor periode 2015-2017**

In kader van EBO (energiebeleidsvereenkomst) werd een energieplan 1 opgesteld voor de periode 2015-2017.

Dit energieplan werd goedgekeurd door het Verificatiebureau Benchmarking, en is geldig tot 31 december 2018.

Het voorziet 18 zekere maatregelen met een geraamde jaarlijkse besparing van 364 TJ, en 8 studiemaatregelen.

Over 2015 en 2016 werd een monitoringverslag opgestuurd.

- **BREF pulp en papier: dichten van geïdentificeerde GAP**

In kader van de nieuwe BREF doelstellingen werd in overleg met de overheid (Milieuvergunningen en Milieu-inspectie) een onderzoek opgestart met als doel een eventuele GAP vast te leggen.

De geïdentificeerde mogelijke GAPs werden meegenomen in de studie "upgrade waterzuivering in kader van project Horse".

Doelstellingen 2017

- **Vermindering van emissies: voorbereiden ebo 2**
- **BREF pulp en papier: zekerstellen dat eisen m.b.t. BREF geborgd zijn in de capex van HORSE**

Ons doel is om 'continue verbetering' na te streven. Hiertoe worden jaarlijks de nodige organisatorische en financiële middelen voorzien die ons toelaten om dit bredere doel van continue verbetering en specifieke jaardoelstellingen te bereiken.

Toetsing aan BAT-BREF

Onderstaande tabel is de meest actuele BAT/BREF voor de activiteit het dichtst aanleunend bij onze productie-activiteiten. (Geïntegreerde mechanische pulp en papierfabrieken: zoals newsprint, LWC en SC papierfabrieken.)

Parameter	Eenheid	Emissieniveau bij gebruik BAT/BREF	Lanaken 2015	Lanaken 2016
BOD*	kg/ton	0,2 – 0,5	0,51	0,47
COD	kg/ton	2,0 – 5,0	3,63	4,01
Zwevende bestanddelen*	kg/ton	0,2 – 0,5	1,08	1,63
P (fosfor)	kg/ton	0,004 – 0,01	0,01	0,01
N (stikstof)	kg/ton	0,04 – 0,1	0,08	0,06
Debiet effluent*	m ³ /ton	12-20	21,73	22,53
Primaire energie-input	GJ/ton	17,60	9,9	9,9

Voor de lozingsparameters van het effluent blijven we op eenzelfde niveau. Er zijn weinig verstoringen geweest, er was een stabiele situatie van het zuiveringsproces.

* Daar onze vergunningseis een concentratie-eis is en geen vracht-eis, is het zeer moeilijk meer water te besparen, daar bij vermindering van het debiet, de concentratie hoger zal worden en we meer overschrijdingen van onze normen veroorzaken. Sinds augustus 2014 produceert Sappi Lanaken een gedeelte van het pakket van Sappi Nijmegen. Hierbij wordt meer gebruik gemaakt van loofhout, waardoor de waterzuivering zwaarder belast wordt - hetgeen voornamelijk tot uiting komt in de zwevende bestanddelen, maar ook in de BOD.

Voor de berekening werd uitgegaan van de maandelijkse metingen door een erkend labo.

Door het groter aantal dagen economische stilstand, is de specifieke hoeveelheid geloosd water per ton geproduceerd papier gestegen.

De stijging van de specifieke waarde voor COD en zwevende bestanddelen is voornamelijk te wijten aan een reeks calamiteiten – zowel runability van de machines en technische problemen binnen de afvalwaterzuivering – waardoor een periode hoge concentraties geloosd werden.

SHEQ

Managementsysteem

Geïntegreerd SHEQ managementsysteem binnen Sappi Lanaken NV

Binnen Sappi Lanaken Mill wordt bewust gekozen voor een volledig geïntegreerd managementsysteem, gericht op duurzaam ondernemen, dat voldoet aan de eisen van zowel ISO-9001, ISO-14001, ISO-50001 als OHSAS-18001. Hiermee wil Lanaken Mill benadrukken dat om een goed functionerend bedrijf te managen, evenveel aandacht vereist is voor alle elementen: kwaliteit, milieu en energie, veiligheid en gezondheid.

Om te voldoen aan de voorwaarden voor het milieuzorgsysteem, werd als basis het milieuaspectenregister (en verder uitgebreid naar veiligheid en gezondheid als de 'risico-analyse t.a.v. SHEQ-elementen') opgezet. Hierbij worden alle processen – zowel in normale als abnormale omstandigheden – in kaart gebracht met hun mogelijke milieu-aspecten (en veiligheids- en gezondheidsrisico's). Voor al deze aspecten worden – volgens procedure – een aantal criteria gehanteerd om na te gaan in hoeverre dit proces een effect heeft op het milieu (en op veiligheid en gezondheid): algemene criteria (wet- en regelgeving, corporate richtlijnen, publieke belangstelling, frequentie, radio-actieve bronnen, geurhinder), de invloed op de verschillende milieucompartimenten (water, lucht, afval, geluid, bodem) en het gebruik van grond- en hulpstoffen. Ook de reeds voorgekomen incidenten vormen een criterium.

Afhankelijk van de hieruit bekomen eindscore, worden binnen de betreffende afdeling maatregelen gedefinieerd om deze effecten te minimaliseren, of worden er beheersmaatregelen vastgelegd (instructies, streefdoelen en/of doelstellingen,...).

Dit alles wordt geborgd in een aantal documenten: management procedures voor afspraken die afdelingsoverschrijdend zijn en werkvoorschriften voor de afdelingsgebonden afspraken. De nodige keuringen en controles worden via dezelfde documenten vastgelegd.

Binnen het zorgsysteem zijn ook afspraken vastgelegd m.b.t. het controleren van het blijven voldoen aan de nodige afspraken, alsook aan de wetgeving. Via specifieke sites op het internet worden wetswijzigingen opgevolgd en doorvertaald binnen de organisatie. D.m.v. interne audits wordt nagegaan in hoeverre de verschillende afdelingen voldoen aan de geldende wetgeving en procedures. Deze interne audits worden periodiek uitgevoerd volgens een (door de directie) goedgekeurd auditplan door gekwalificeerde auditors.

De resultaten van keuringen, controles, audits, opvolgen van wetgeving e.d. worden als basis gebruikt voor allerlei rapportages, waaronder ook de management review. Hierdoor kunnen conclusies getrokken worden en waar nodig bijgestuurd worden om zo een continu verbeterproces te garanderen.

Milieu-inspectie brengt regelmatig controlebezoeken aan Sappi Lanaken Mill, waarbij in 2015 bezoeken werden gebracht omwille van monsternames van het effluent en het afvalwaterzuiveringsslib. Bovendien werden een opvolgbezoek gebracht rond afvalstromen.

Externe audits

In 2016 maakte Sappi Lanaken nv geen deel uit van de steekproef voor wat betreft de externe audit van DNV voor het multi-site certificaat van Sappi Fine Paper Europe.

Interne audits

In 2016 werden binnen Sappi Lanaken in alle afdelingen interne audits uitgevoerd. Voor de desbetreffende opmerkingen werden maatregelen ter verbetering gedefinieerd.

Betrokkenheid belanghebbenden

Binnen Sappi Lanaken worden vergaderingen, meetings en werkgroepen georganiseerd om de betrokkenheid van de medewerkers te vergroten. De medewerkers worden ook aangemoedigd om verbeterideeën in te brengen via Continual Improvement lijsten.

Sappi Lanaken organiseerde ook meer dan 10 bedrijfsbezoeken om zowel de scholen uit de omgeving, als onze leveranciers en klanten, maar ook belanghebbenden als ondernemers uit de omgeving kennis te laten maken met het bedrijf.

Milieu-incidenten 2016

In 2016 werden 258 meldingen geregistreerd, tegen 251 in 2015. Deze betreffen voornamelijk intern waargenomen incidenten. Het grootste deel van de meldingen situeert zich in de overschrijdingen van de lozingseisen die intern gemeten worden (externe lozingen, bv. COD, BOD, ...).

De interne lozingen aan de machines zorgen voor een zwaardere belasting van de waterzuivering (met de overschrijdingen van de lozingseisen tot gevolg).

In het kader van het project HORSE is een uitbreiding van de afvalwaterzuivering voorzien om deze zwaardere belasting te kunnen verwerken in de toekomst.

In het kader van de meldingsplicht werden in 2016 5 meldingen naar de overheid gestuurd.

De gemelde olie lekkages betroffen lekkages aan een handafsluiter en een slang. De olie kwam via de calamiteitenbak in de waterzuivering terecht.

Intern werden 4 meldingen gemaakt m.b.t. geuroverlast bij anaërobie en slib. Het gebruikte product ter neutralisatie voldoet niet steeds op alle plaatsen.

Door een lek in de bulk tank van de leverancier is tijdens het lossen een kleine hoeveelheid HCl op het gras terechtgekomen. Er kwam 1 externe klacht binnen m.b.t. geluid: een buurtbewoner meldde bij de portier last te hebben van een piepend geluid. Dit werd veroorzaakt door de houtverwerkingsinstallatie. Hiervoor werden start-stop-procedures vastgelegd.

Ter hoogte van de afzetbanden op het bordes was een regenafvoer verstopt. Hierdoor was er wateroverlast op de afdeling en werden een aantal celluloseballen nat, die achteraf moeilijker te verwerken waren.

Afdeling	Diverse	Interne lozing	Geluid	Afval	Lucht	Olielek	Externe lozing	Geur	Bodem	Totaal
Extern			1							1
Human Resources										0
PM7		1								1
PM8		10				2				12
RM		2		1			236	4	1	245
Techniek										0
Alg. leiding										0
V&M										0
Totaal	0	13	1	1	0	2	236	4	1	258

Wetgeving

De belangrijkste van toepassing zijnde wetgeving is Vlare I, Vlare II en Vlare III waarin de hinderlijke inrichtingen beschreven staan met de daarvoor geldende voorwaarden voor exploitatie. Daarbij horen dan Vlarebo (m.b.t. bodem) en Vlarema (afvalstoffen/materialen).

De huidige milieuvergunning is geldig tot 2026 - inclusief voor de lozingseis voor Cadmium, het oppompen van grondwater, wijzigingen aan de WKK en het lozen van koelwater.

Milieu-effecten Lanaken Mill - Grafieken en toelichting

In navolgende gerapporteerde cijfers is een aansluiting gezocht met de significante aspecten cq. Wettelijke rapportages. De hier niet-genoemde kernindicatoren hebben een waarde "0" en zijn derhalve niet opgenomen in deze verklaring.

In onze continue zoektocht naar verbetermogelijkheden m.b.t. milieu-invloeden, werden in 2016 volgende acties genomen:

- Via CI-methodiek en investeringen realisaties om stofverliezen te verminderen
- Meer gebruik maken van warmtewisselaars
- Door het verminderen van het breukpercentage, verbeteren van materiaalefficiëntie
- Verbeteren recyclage van papier door alternatieve verwerker
- Ombouw stoomketel met betere rendementen en minder luchtmissies

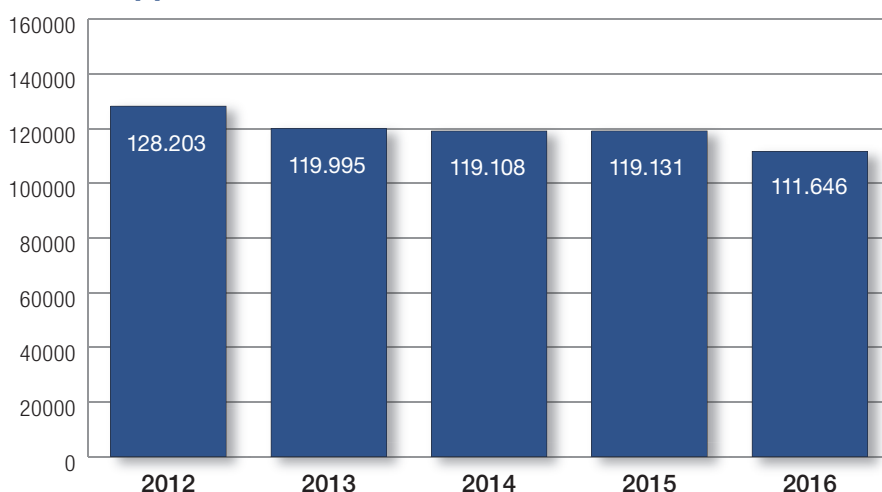
B. Directe milieu-aspecten (direct te beïnvloeden / beheersen)

B) INPUT IN HET PROCES

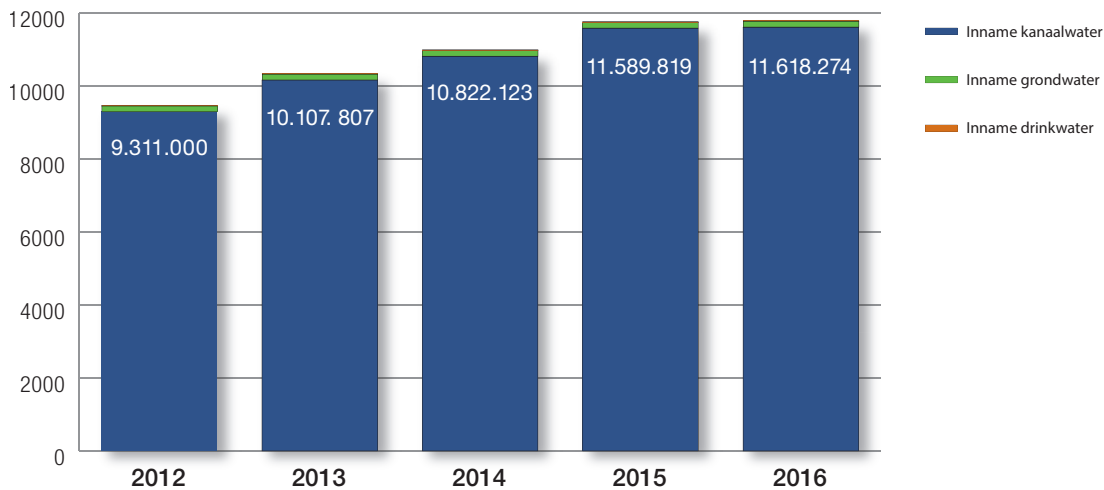
In 2016 hebben we 46 dagen economische stilstand gehad, hetgeen een lagere bezetting van de machines betekent in vergelijking met vorig jaar (20 dagen in 2015).

In 2014 waren 82 dagen economische stilstand, in 2013 waren dit er 63 en in 2012 waren dit er 22.

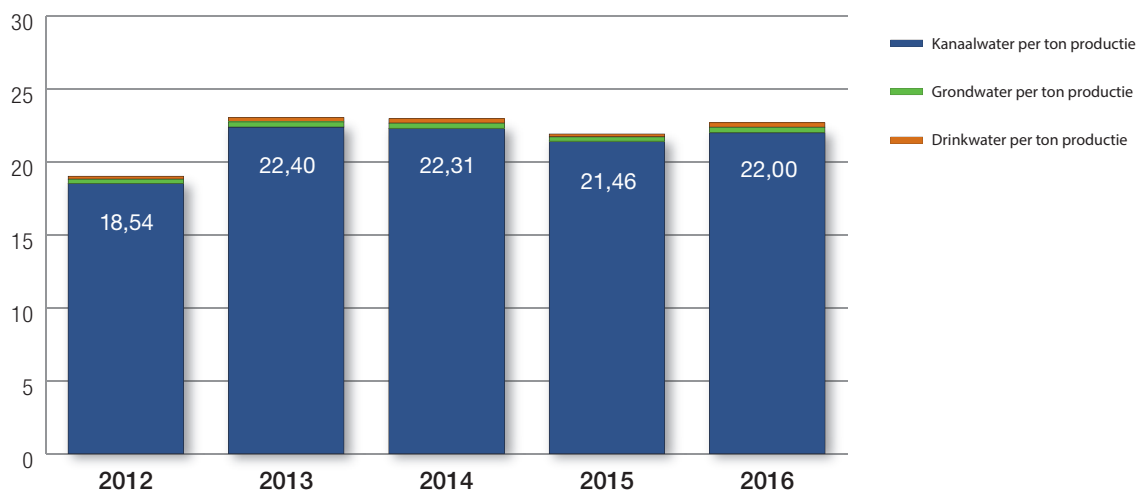
Pulpproductie - hoeveelheid in ton

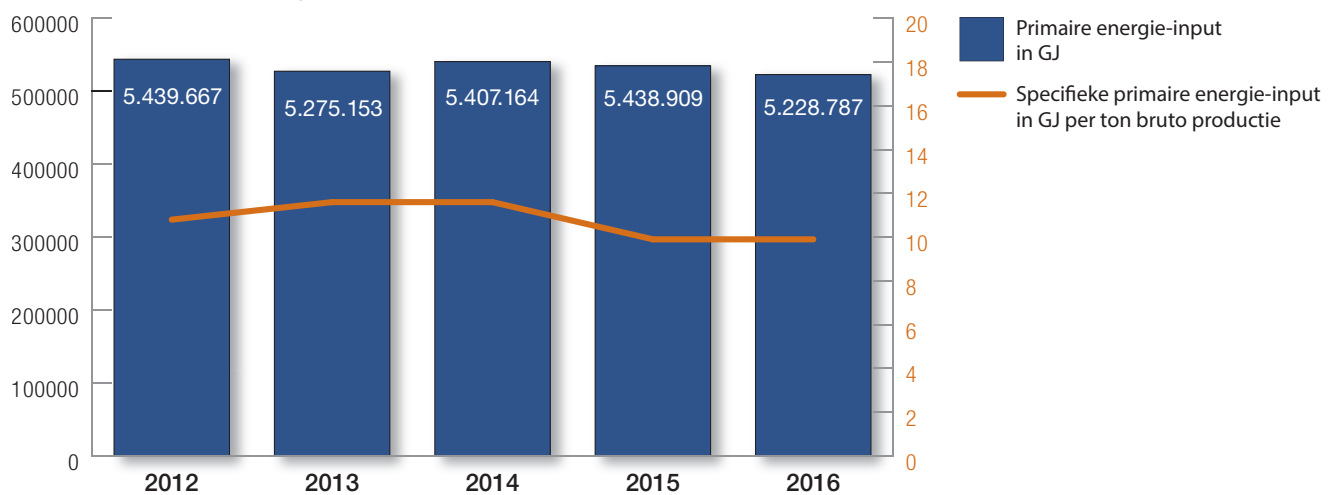
Waterinname - inname in m³

Waterinname per ton bruto productie - Hoeveelheid in m³ per ton bruto productie

Primaire energie-input

In het kader van het Benchmarking Convenant, afgesloten tussen Sappi Lanaken nv en de Vlaamse Overheid, worden we vergeleken met de Wereldtop (WT). Dit op gebied van specifiek primair energieverbruik. Dit primair energieverbruik wordt berekend met standaard omzetrendementen : 40 % voor elektriciteit en 90 % voor stoom. WKK's vormen hierin een speciaal geval. Het Convenant voorzagt in een WKK-bonus, berekend als het verschil tussen het echte primaire energieverbruik en de berekende waarde op basis van de standaard rendementen.

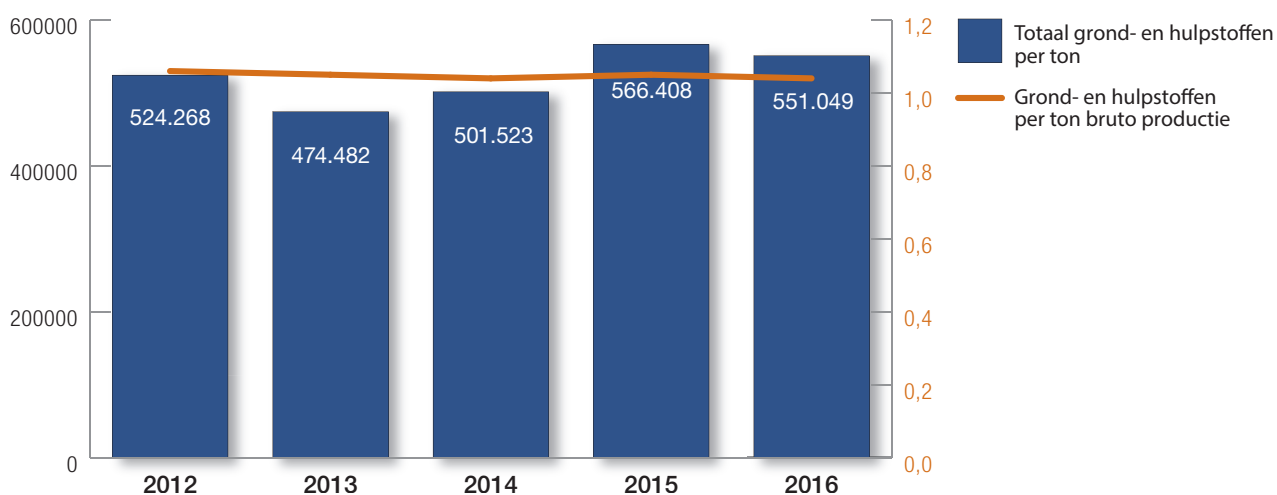
Van deze primaire energie is 0,73 % hernieuwbare energie, voortkomend uit het geproduceerde biogas.

Het Benchmark Convenant is succesvol afgesloten voor Sappi Lanaken. Vanaf 1 januari 2015 is het EBO (Energiebeleids-overeenkomst) van kracht. Dit is opnieuw een vrijwillig akkoord tussen Sappi Lanaken en de Vlaamse Overheid. Deze geldt voor de periode 2015-2020. Daartoe is een energie-audit uitgevoerd, die geleid heeft tot een energieplan (EP). Eerste fase van het EP beslaat de periode 2015-2017, de tweede fase behandelt de periode 2018-2020.

Dit energieplan werd goedgekeurd door het Verificatiebureau Benchmarking, en is geldig tot 31 december 2018.

Het voorziet 18 zekere maatregelen met een geraamde jaarlijkse besparing van 364 TJ, en 8 studiemaatregelen.

Materiaal efficiëntie

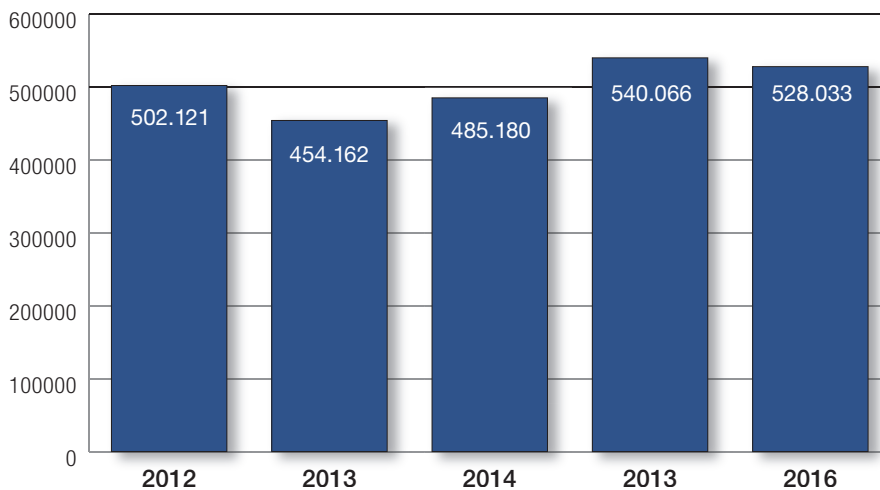
Voor de materiaalefficiëntie werden alle materialen in rekening gebracht die gebruikt worden om tot de totale productie van papier te komen (de vezelstoffen (hout), coatinggrondstoffen, overige chemicaliën en emballage). Vermits deze slechts een beetje hoger is dan 1, is de efficiëntie vrij hoog.

2) OUTPUT VAN HET PROCES

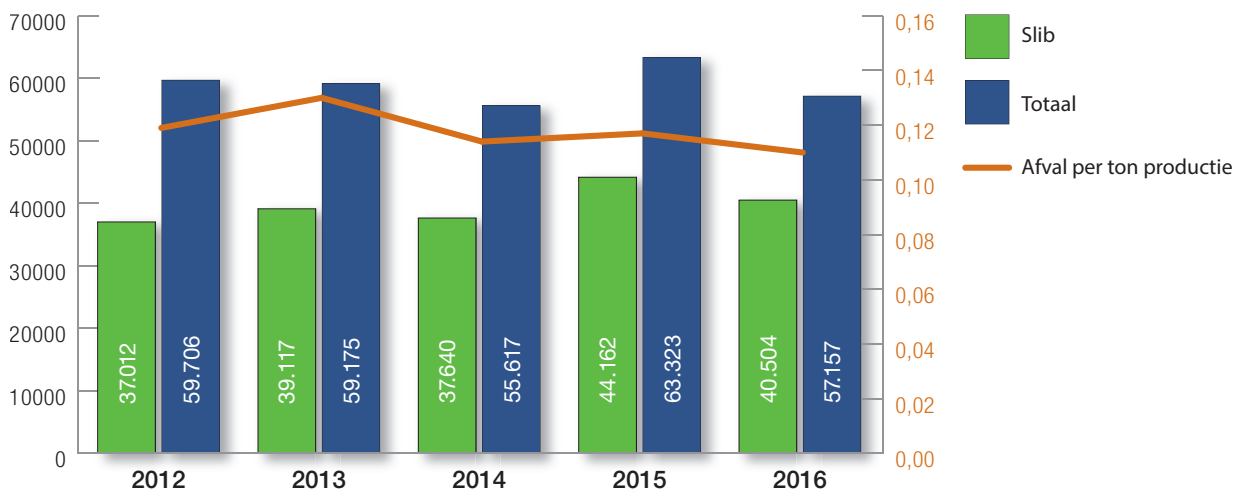
In 2016 hebben we 46 dagen economische stilstand gehad, hetgeen een lagere bezetting van de machines betekent in vergelijking met vorig jaar (20 dagen in 2015).

In 2014 waren 82 dagen economische stilstand, in 2013 waren dit er 63 en in 2012 waren dit er 22.

Bruto papierproductie in ton

Afval - Totaal in ton (links) / Hoeveelheid in ton / ton bruto (rechts)

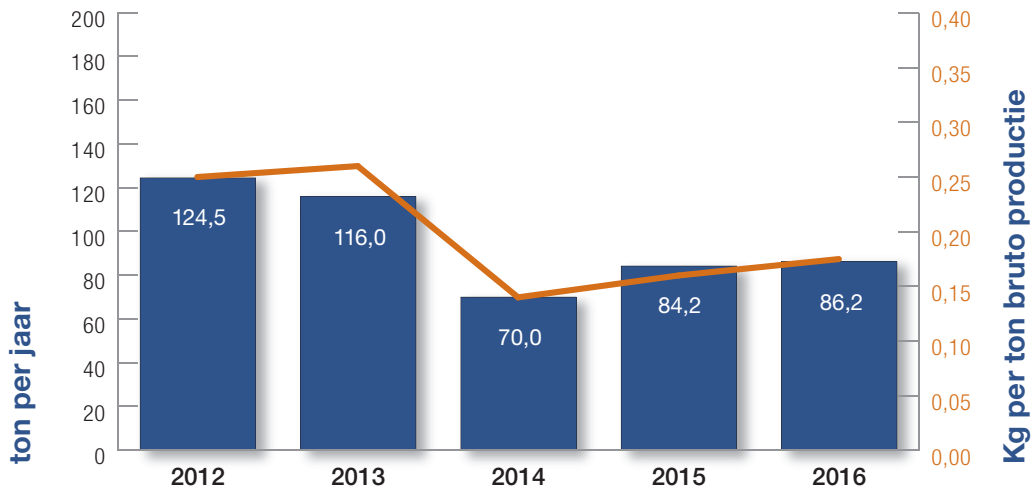

In bovenstaande grafiek is de weergegeven totale hoeveelheid afval (57.157 ton) inclusief de hoeveelheid slib (40.504 ton). Het andere grote deel van de afvalstroom is bast (12.170 ton). Het overige afval (4.483 ton) bevat tevens afgewerkte olie, klein chemisch afval, lege vaten, restafval, en voor het overige recycleerbare stoffen (vnl. ijzer, hulzen en papier) en huishoudelijk afval.

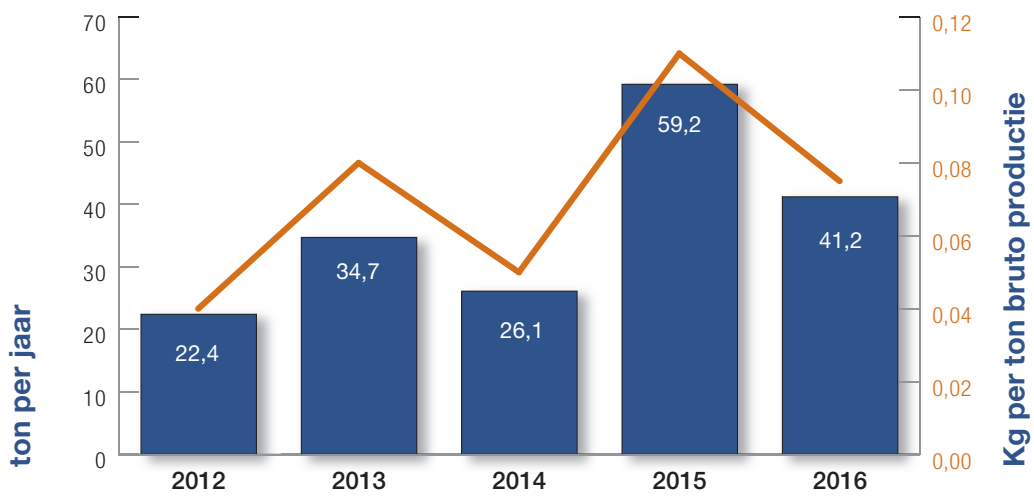
In 2013 hebben we een grondstofverklaring ontvangen voor het slib dat naar de landbouw gaat, dit krijgt hierdoor de grondstofstatus i.p.v. de afvalstatus.

LUCHT

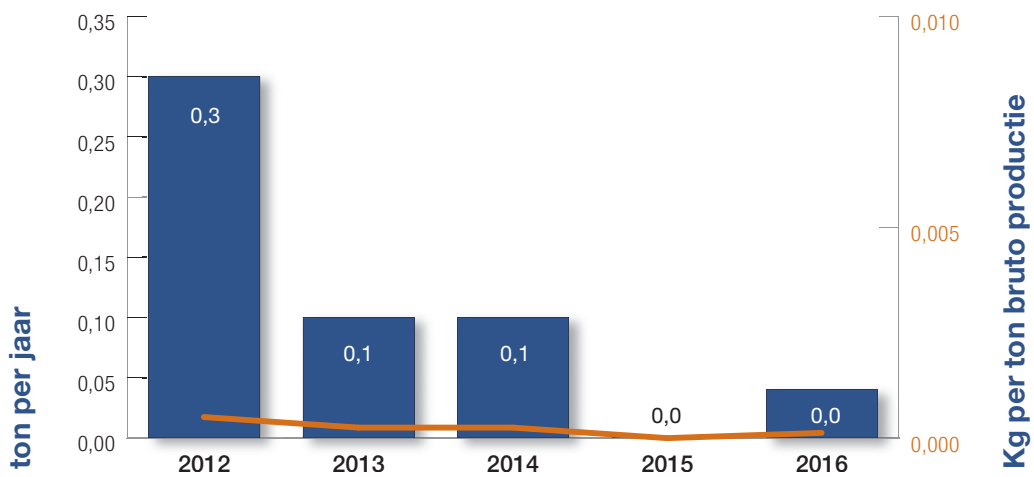
NO_x-emissies

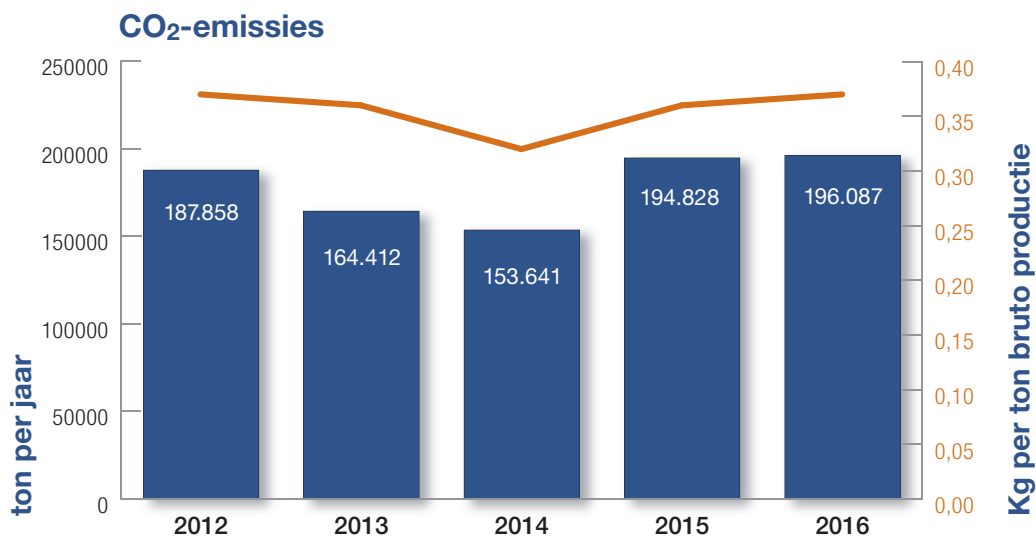

CO-emissies

SO₂-emissies

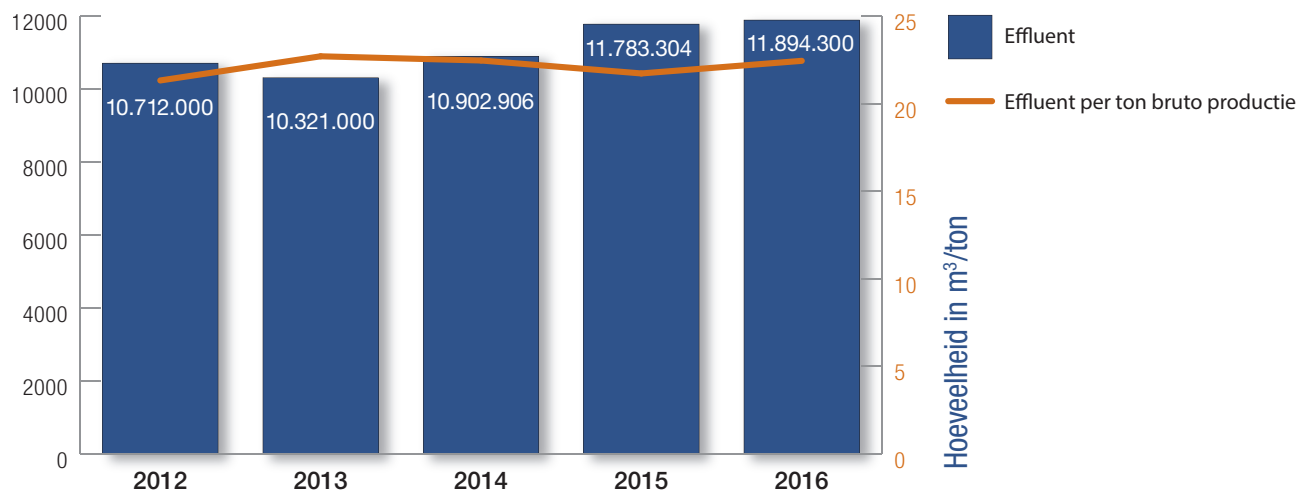

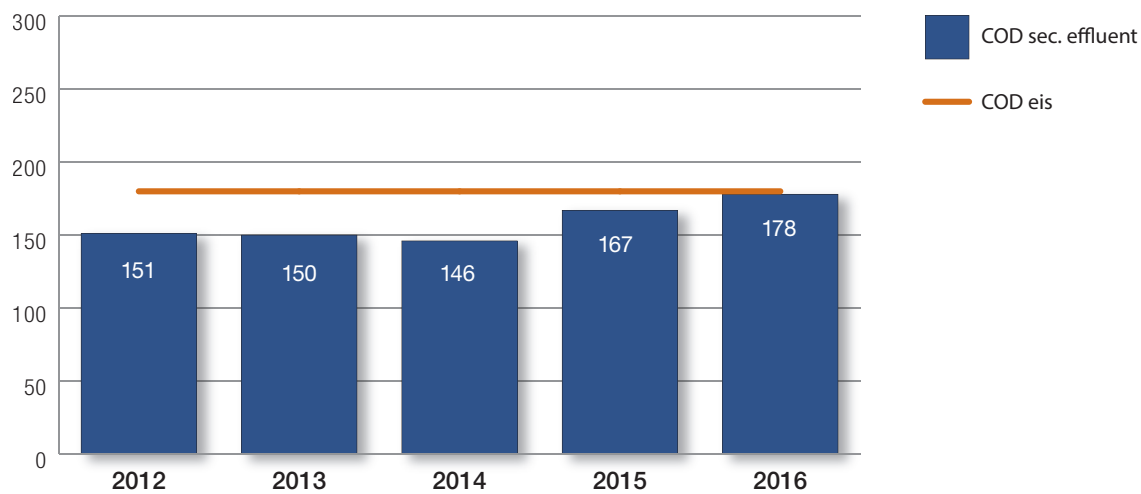
- De stofemissies zijn enkel afkomstig van de WKK en zijn sinds 2002 wettelijk niet meer onderhevig aan het meetprogramma, daar de meetwaarden onder de drempelwaarden liggen.
- De SO₂-emissies worden sinds 1999 enkel nog veroorzaakt door het stoken van methaangas. Sinds 2006 wordt dit methaangas volledig via ontzwaveling in de biogasmotor verbrand. De vermindering voor 2013 werd gerealiseerd door het gebruik van bijstook van aardgas, waardoor het aan- uitschakelen – en de bijhorende H₂S pieken – vermeden werden.
- NO_x-emissies zijn gebaseerd op een online concentratiemeting. Deze worden omgerekend tot vrachten. De online meting geeft de laatste jaren een lagere trend weer. We hebben hier geen specifieke reden voor. Is al opgenomen met Electrabel welke instaat voor de afstelling van de gasturbine. Emissies kunnen verschillen van machine tot machine. Normaal krijgen we om de 3 jaar een andere machine ingebouwd. De laatste wissel is gebeurd tijdens de laatste kerststop van 2014-2015. De CO-emissie voor 2015 komt voornamelijk van de biogasmotor, die gebaseerd is op een éénmalige jaarlijkse meting.
- Voor de CO₂-emissies worden de waarden uit het emissie jaarrapport gebruikt. Voor 2010 was éénmalig een stijging merkbaar omwille van de hoge productie van de WKK (stroomproductie levert meer CO₂ dan stoomproductie). Volgens de benchmark behoren deze cijfers nog steeds tot de wereldtop. Sinds 2015 gebeurt de vergelijking niet meer volgens het Benchmark Convenant met de wereldtop, maar gebeurt de opvolging via de energie-beleids-overeenkomst. Hieruit blijkt dat we nog steeds goed bezig zijn voor wat betreft ons specifiek energieverbruik, en dus ook met de CO₂-emissie.

WATER

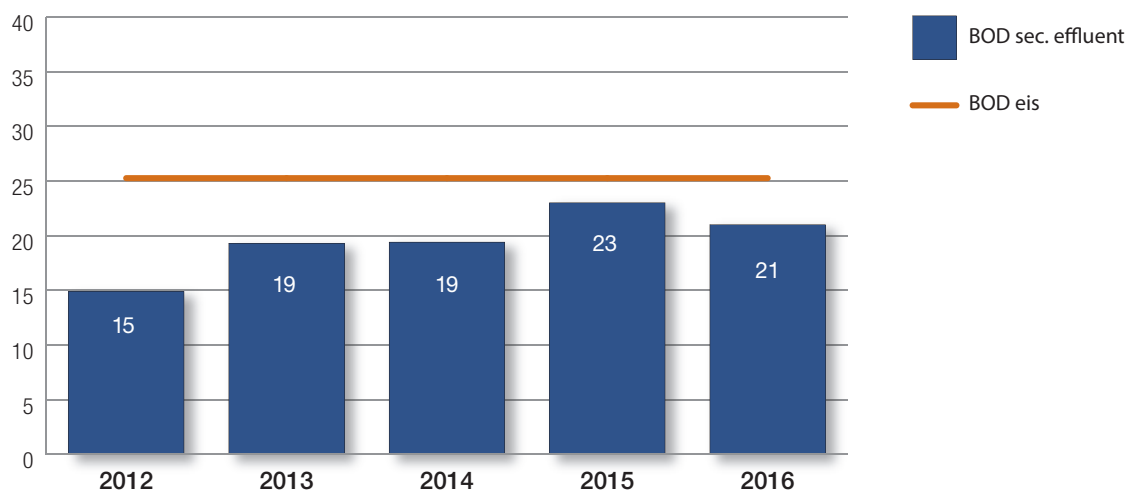
Lozingsdebiet effluent - debiet in m³ (links) / Hoeveelheid in m³/ton bruto (rechts)

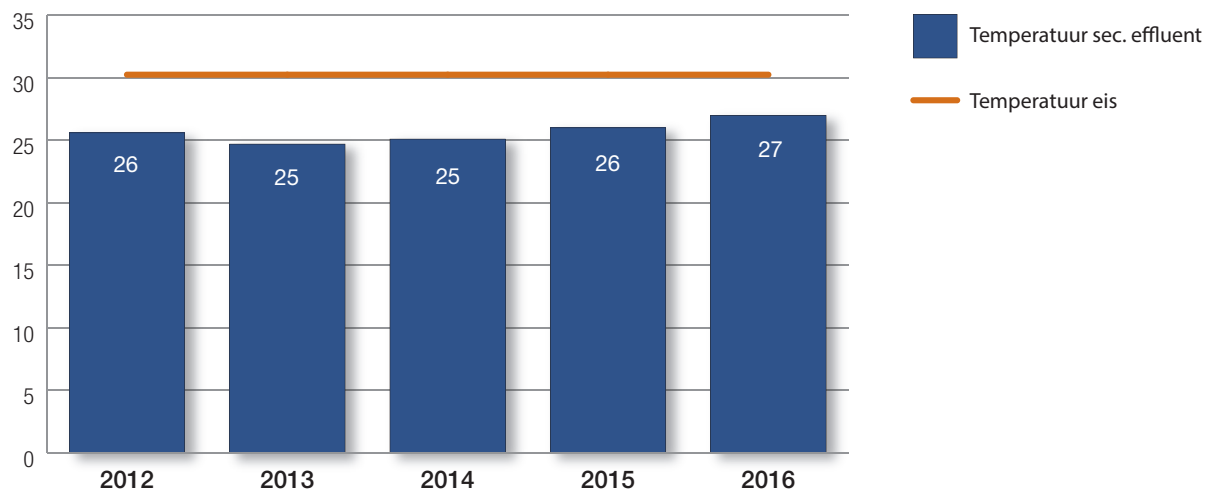
COD geloosd water - mg/l O₂

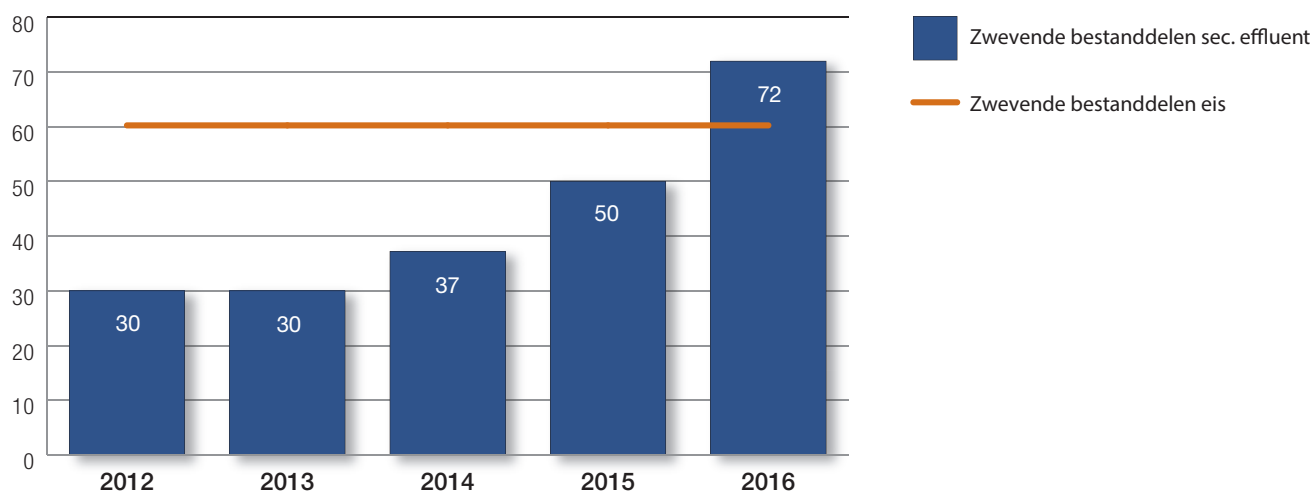
BOD geloosd water - mg/l O₂

Temperatuur geloosd water - Graden Celsius

Zwevende bestanddelen in het geloosde water - mg per l

Sinds augustus 2016 produceert Sappi Lanaken een gedeelte van het pakket van Sappi Nijmegen. Hierbij wordt meer gebruik gemaakt van loofhout, waardoor de waterzuivering zwaarder belast wordt - hetgeen voornamelijk tot uiting komt in de zwevende bestanddelen.

De stijging van de specifieke waarde voor COD en zwevende bestanddelen is voornamelijk te wijten aan een reeks calamiteiten – zowel runability van de machines en technische problemen binnen de afvalwaterzuivering – waardoor een periode hoge concentraties geloosd werden.

Bodem

In 2015 werd een oriënterend bodem-onderzoek uitgevoerd door RSK. De resultaten werden aan OVAM bezorgd. Omwille van onduidelijkheid over de boringen op de verschillende percelen, werd een bijkomend administratieve onderzoeksopdracht gevraagd.

Er dienen geen verdere (sanerings) maatregelen genomen te worden.

Geluid

Er kwam 1 externe klacht binnen m.b.t. geluid : een buurtbewoner meldde bij de portier last te hebben van een piepend geluid. Dit werd veroorzaakt door de houtverwerkingsinstallatie. Hiervoor werden start-stop-procedures vastgelegd.

Geur

Intern werden 4 meldingen gemaakt m.b.t. geuroverlast bij anaërobie en slib. Het gebruikte product ter neutralisatie voldoet niet steeds op alle plaatsen. Hiertoe zijn verder testen gedaan m.b.t. optimalisatie van de locatie voor dosering.

Verkeer

Voor het aanleveren van onze belangrijkste grondstoffen – zoals cellulose-balen en pigmenten – wordt gebruik gemaakt van scheepstransport. De overige grondstoffen worden aangeleverd via de weg. Ook voor het transport van onze afgewerkte producten zijn we afhankelijk van het wegverkeer. Rekening houdend met de locatie – en de aangeleverde hoeveelheden

grondstoffen - van onze leveranciers en rekening houdend met onze afzetmarkten, blijkt dit het optimum.

Biodiversiteit

Van de totale terreinoppervlakte van 320.000m², werd 93.475 m² bebouwd.

Om het gebruik van milieubezwaarlijke producten die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid te voorkomen en alleszins te minimaliseren, worden alle nieuwe grondstoffen intern beoordeeld. Dit gebeurt in samenwerking met BIG (Brandweer Informatiecentrum Gevaarlijke stoffen).

B) INDIRECTE MILIEU-ASPECTEN (ALLEEN BEÏNVLOEDEN / NIET BEHEERSEN)

Binnen het managementsysteem zijn alle afdelingen betrokken, omdat het handelen van iedereen – op zijn eigen manier – wel een invloed heeft op het milieu. Zo zijn veiligheid en milieu geïntegreerd in de inkooporders, voorschriften naar contractors, logistiek en ook in de noodoefeningen op het terrein.

Bijlagen

Begrippen- en afkortingslijst

AWZ	Afvalwaterzuivering	IT	Informatie Technologie
BAT	Best Available Technics	MER	Milieu Effecten Rapportage
BAT-BREF	Best Available Technics- Best Reference	LWC	Light Weight Coated = lichtgewicht houthoudend papier
BIG	Brand Informatiecentrum Gevaarlijke stoffen	MC	Mechanical Coated = houthoudend papier
BOD	Biological Oxygen Demand = Biologisch zuurstofverbruik	MWh	Mega Watt uur
CEO	Chief Executive Officer = Voorzitter Raad van Bestuur	NOx	Stikstofoxiden
CFK	Chloor Fluor Koolwaterstoffen	Offcoater	Off line machine waar de derde coating strijklag opgebracht wordt
Coater	Machine / machinedeel waar de strijklag op het basispapier aangebracht wordt	OMT	Operations Management Team
CO	Koolmonoxide	OPC	Operation Planning and Control
CO ₂	Kooldioxide	PEFC	Program for the Endorsement of Forest Certification
COD	Chemical Oxygen Demand = Chemisch zuurstofverbruik	PQM	Product / Proces Quality Management
CTMP	Chemisch Thermisch Mechanische Pulp	R&D	Research & Development
EMAS	Eco Management and Audit Scheme	RM	Raw Materials = Grondstoffen
EU	Europese Unie	SFPE	Sappi Fine Paper Europe
FPE	Fine Paper Europe	SHEQ	Safety, Health, Environment, Quality
FSC™	Forest Stewardship Council	SO ₂	Zwavedioxide
GJ	Giga Joule	TEM	Technologie Engineering Maintenance
H ₂ S	Zwavelwaterstof	TMP	Thermisch Mechanische Pulp
HR (SSC)	Human Resources (Shared Service Centre)	VLAREM	VLAams REglement Milieuvergunning
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control	VMM	Vlaamse Milieu Maatschappij
ISO	International Standards Organisation	WFC	Wood Free Coated
		WKC / WKK	Warmtekrachtcentrale Warmtekrachtkoppeling centrale

Toelichting:

Bepaling emissies door:

Voor lucht: CO en NOx: indicatieve concentratiemetingen waaruit vrachten berekend worden

CO₂: berekend volgens methode van Monitoring Plan

SO₂: berekend aan de hand van samenstelling van het biogas

Voor energie: berekend: voor aardgas en stroom worden de facturen gebruikt voor de jaarverbruiken.

De specifieke kengetallen worden berekend op basis van deze verbruiken en de papier-/pulpproductie.

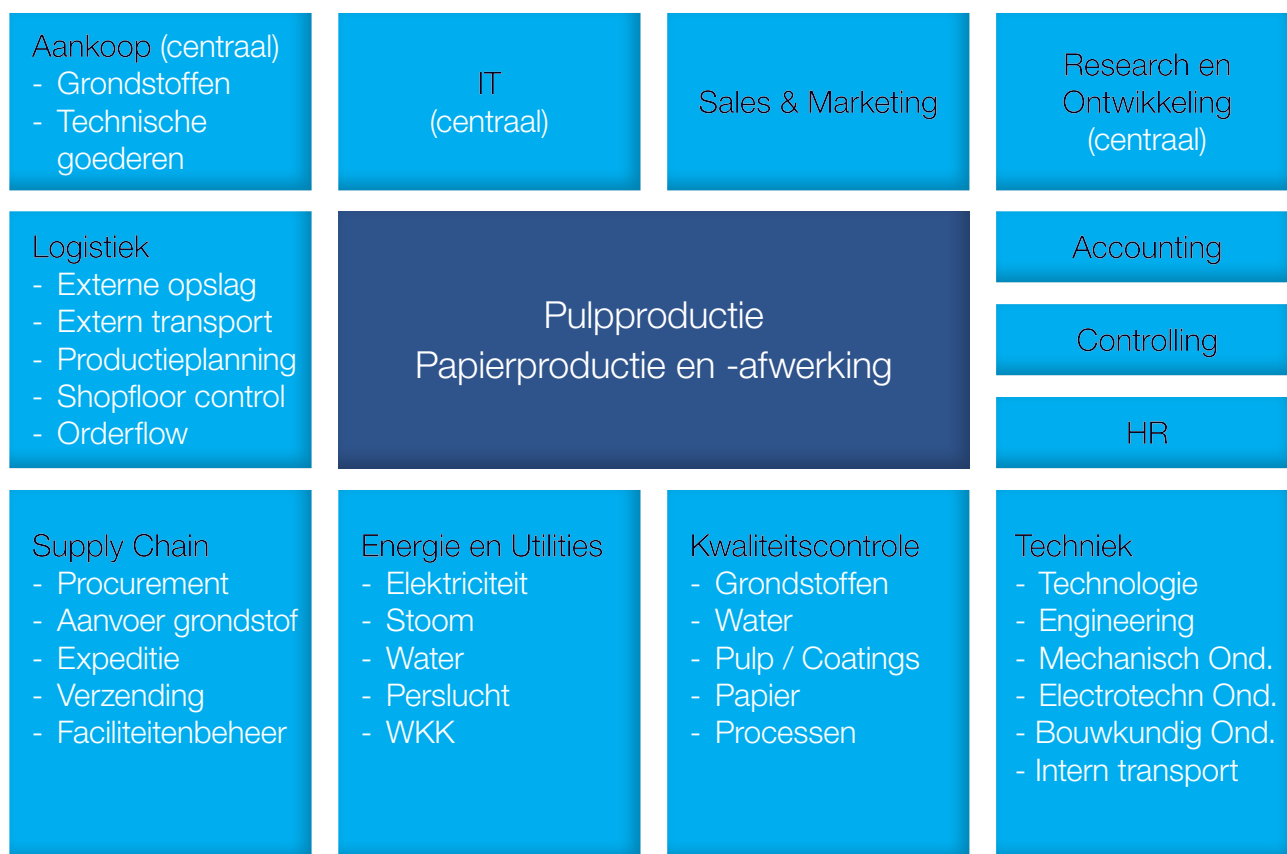
Voor water: COD, BOD, zwevende bestanddelen, temperatuur en lozingsdebiet effluent: gekalibreerde metingen

Inname kanaalwater: indicatieve metingen

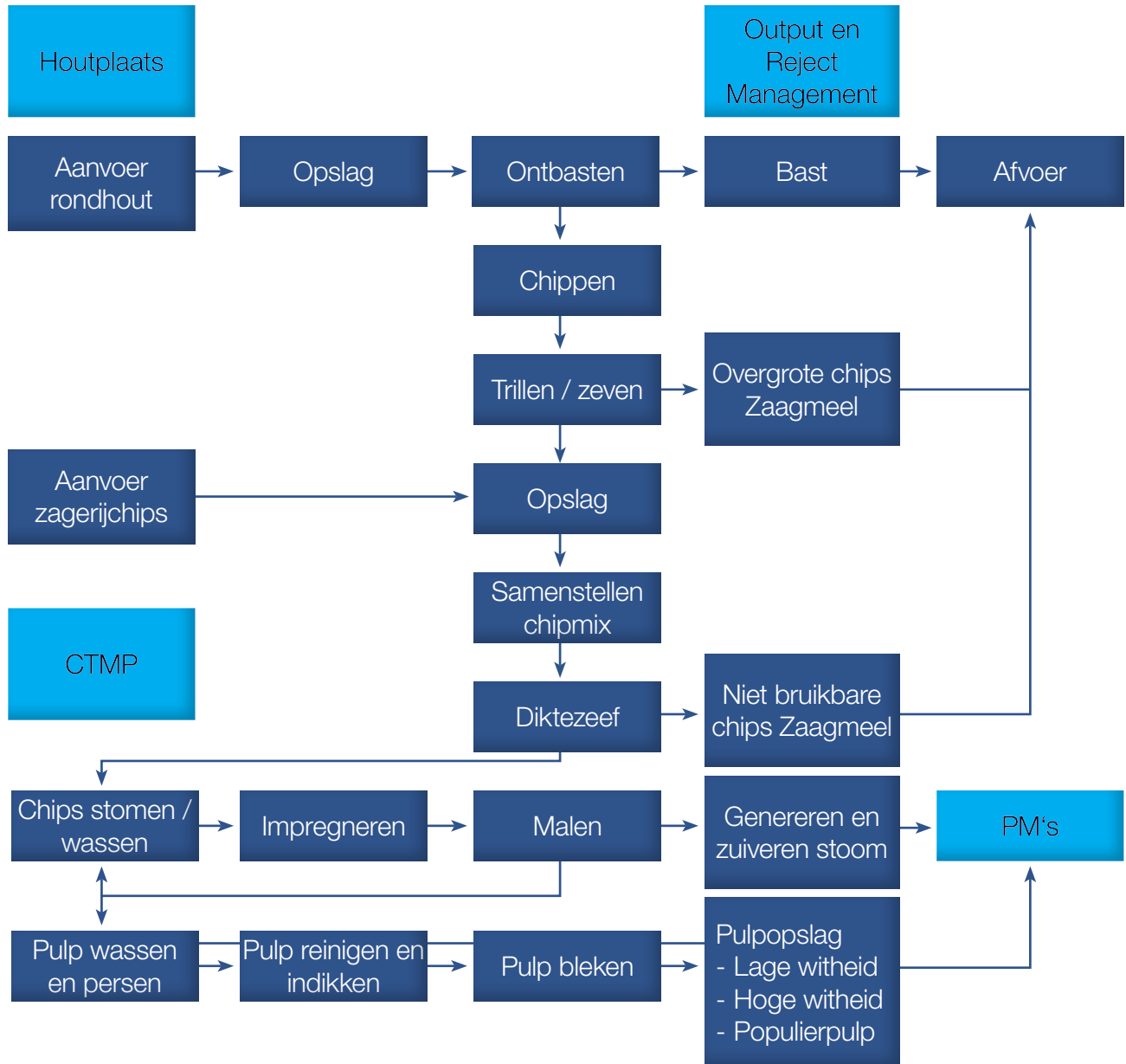
Bijlagen

Stroomschema's/ Bedrijfsprocessen

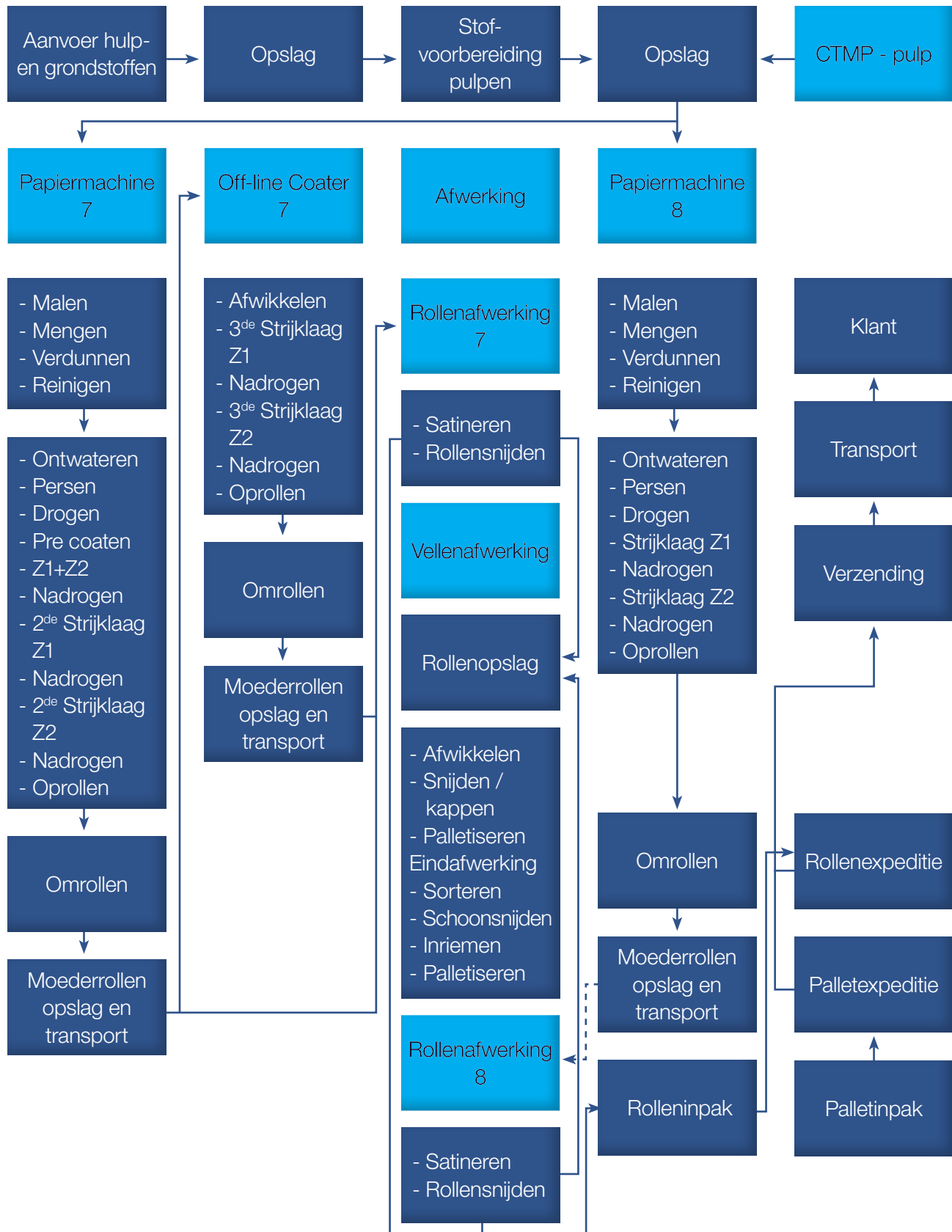
Processchema ondersteunende diensten

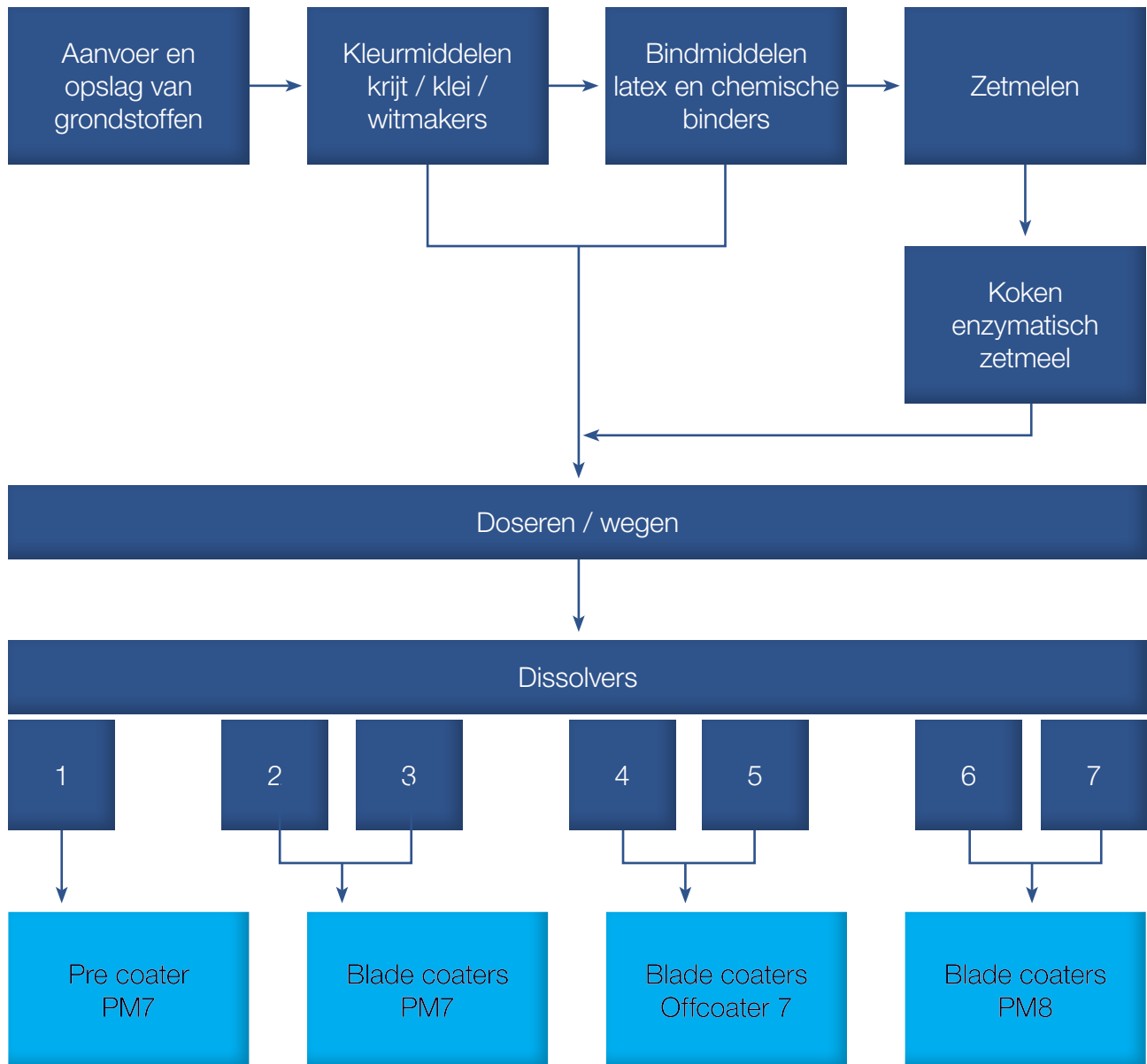
Processchema pulpproductie

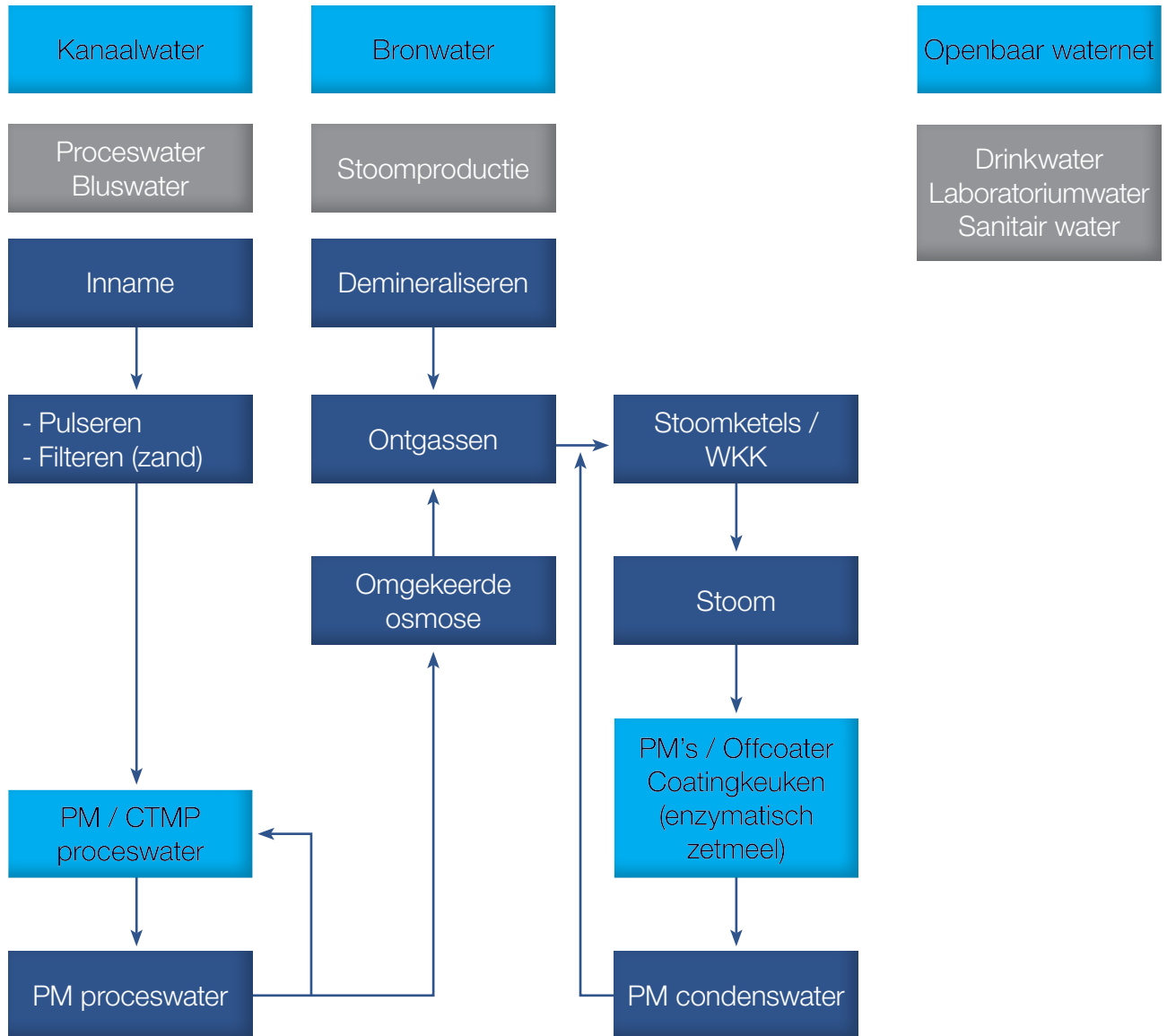
Processchema papierproductie

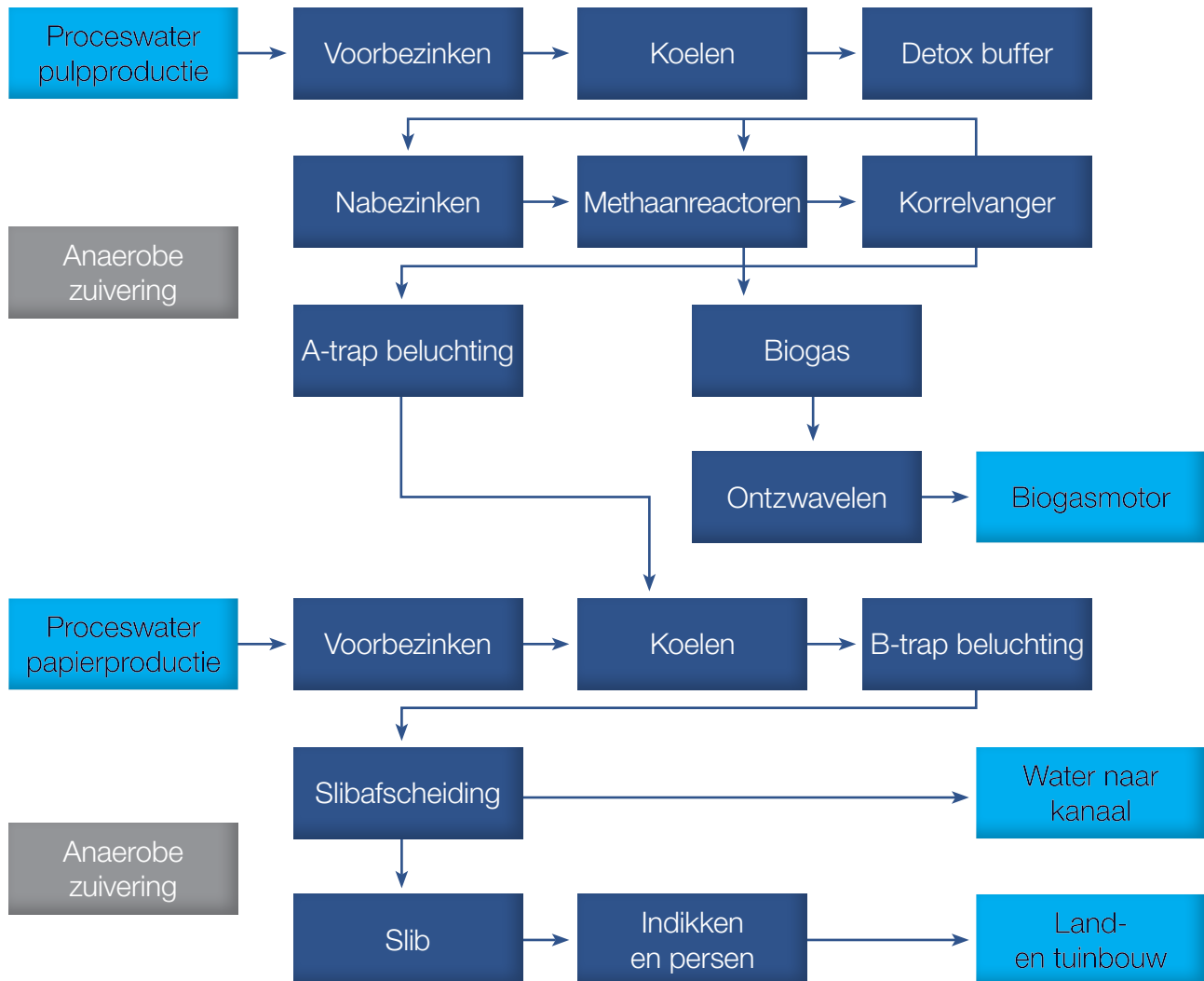
Processchema coatingaanmaak

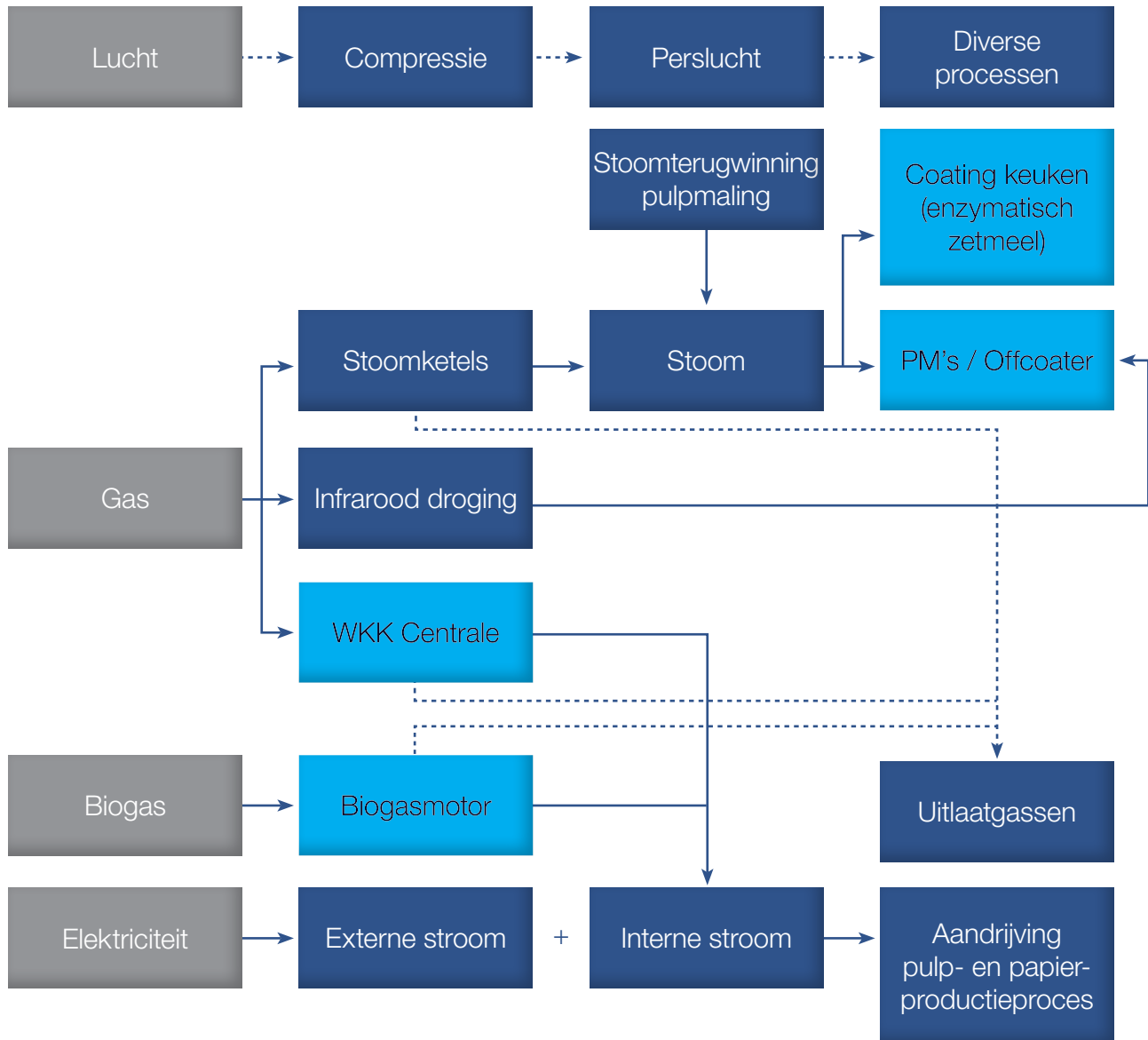
Proces waterzuivering inkomend water

Proces waterzuivering uitgaand water en afgeleide processen

Processen Lucht / Warmte / Kracht

www.sappi.com

Sappi Lanaken NV

Biesenweg 16
NL – 6211 AA Lanaken
Tel +31 (0)43 3822 550
Fax +31 (0)43 3216 342

Sappi Europe SA

Sappi Fine Paper Europe
154, Chaussée de la Hulpe
B – 1170 Brussels
Tel +32 (0)2 676 9700
Fax +32 (0)2 676 9665

Sappi Ltd

48, Ameshoff Street
SA – 2001 Braamfontein
Tel +27 (0)11 407 81 11
Fax +27 (0)11 407 14 93

sappi

